

HÉT
VISBLAD TV
CHECK DE VIDEO

TONGEN OP Z'N ZEEUWS

Het is lekker, het is plat en je vangt het bij Cadzand-Bad!

Cadzand-Bad is het meest zuidwestelijke puntje van Nederland en een van de beste tongstekken van ons land. Fervent zeevisser en Zeeuw in hart en nieren Sjaak Verhage helpt je in dit artikel en de bijbehorende Visblad TV-aflevering op weg om hier - of elders langs de Nederlandse kust - een succesvolle sessie op tong te ondernemen.

TEKST SJAAK VERHAGE FOTOGRAFIE ROB KRAAIJEVELD
CAMERA SYTSE VAN DER HARST

De tijd van de tongvisserij komt er weer aan. Traditiegetrouw is Zeeland de provincie waar de 'tong-victorie' begint. Vaak worden daar in april al de eerste 'scheefsmoelen' gevangen. Terugkijkend naar voorgaande jaren kende 2011 bovendien een heuse opleving in de tongvisserij. De jaren daarvoor (2010, 2009 en 2008) waren ronduit belabberd. Maar met vorig jaar nog vers in het geheugen, is er dus goede hoop voor dit nieuwe seizoen. Al spreekt een gezegde over zeven vette en zeven magere jaren. Want voor Zeeuws-Vlaanderen en met name Cadzand-Bad is het wat betreft de tongvangst zonder meer

van belang wat de beroepsvisserij in Het Kanaal tussen Engeland en Frankrijk heeft uitgespookt. Daar moet 'onze' tong namelijk eerst doorheen!

DAG OF NACHT

Hoewel tong best wel eens overdag wordt gevangen, begint het toch meestal pas in de avondschemering echt goed te lopen. Rond middernacht bij laagwater staat te boek als de meest succesvolle periode. Al betekent dit niet dat je op nachten dat het tij anders valt de deur niet uit hoeft te gaan. Bij Cadzand-Bad bedraagt het gemiddelde verschil tussen eb en vloed trouwens zo'n 4 meter! Dat is on-Nederlands veel en te verklaren omdat we hier

relatief dichtbij de trechter van Het Kanaal tussen Calais en Dover zitten. Reken hier dus altijd op een lekkere stroming. Iets wat de tongvisserij ten goede komt.

MEI TOT BEGIN OKTOBER

Wordt er zoals gezegd in april al een enkele tong gevangen; in mei barst het meestal pas echt goed los en de absolute toptijd valt in augustus. Je vangt dan naast echte 'lappen' ook veel sliptongetjes, terwijl september juist weer de maand is waarin voornamelijk de grote exemplaren worden gevangen. Dat is echter ook de maand waarin de scholen wijtingen zich aandienen. Helaas zijn deze felle rovers vaak

eerder bij het aas dan de tongen. In oktober nemen de tongvangst meestal in rap

tempo af, waarna het weer een winter lang wachten is op het volgende voorjaar.

STRANDVISSERIJ

Tongvissen in Zeeland gebeurt hoofdzakelijk vanaf het strand. Bekende tongstekken zijn het hiervoor genoemde Cadzand-Bad, terwijl het aan de andere kant van de Westerschelde op de stranden van Westkapelle, Domburg (Walcheren) en Haamstede (Schouwen-Duiveland) ook druk kan zijn met tongvissers. Buiten Zeeland staan ook de Nieuwe Waterweg en de havenhoofden en pieren van Scheveningen en IJmuiden bekend om de goede tongvangst.

OUDE ZEEPIEREN

Wat aas betreft geniet een wat belegen zeepeer, die meer geur afscheidt, mijn voorkeur. Twee tot drie dagen oud is ideaal. Te verse zeepeeren verspreiden minder geur en zijn zeker in de zomermaanden wat waterig van structuur. Niet voor niets worden ze daarom ook wel 'leeglopers' genoemd. Voor aanvang van de tongsessie wat

De Zeeuwse stranden staan bekend om hun goede tongvangst - ook aan de start van het tongseizoen.

De aanwezigheid van krabben maakt dat je niet te zuinig hoeft te zijn met beazen.

BACARDI-PRAAT

Ook zagers zijn een gekend aas bij tongvissers. Deze worden niet leeg gestreken, maar stoppen we in de zwarte zeeturf. Dat versnelt - samen met de droge krant waarin we de zagers verpakken - het uitdrogingsproces en maakt het aas lekker stevig. Wees vooral niet te zuinig met aas en prop de haken goed vol. Ook krabben en garnalen weten onze beaasde haken immers snel

zeepeeren leegstrijken (ingewanden er uit) en laten uitlekken op een laag keukenpapier levert mooi, stevig aas op. Laat je ze vervolgens een uurtje in

de warme buitenlucht liggen, dan neemt de geur snel toe. Uiteraard bewaren we aas dat over is gebleven voor de sessie van de volgende avond.

WETENSWAARDIGHEDEN OVER DE TONG

De naam sliptongetjes is met een 'p' - en niet met een 'b' zoals sommigen denken. Het verhaal achter deze bijnaam is dat jonge tonggetjes nog erg klein zijn en vaak door de mazen van het net van de beroepsvisser 'sliptongetjes'. De wettelijke minimummaat voor tong is overigens 24 centimeter. Houd je netjes aan deze minimummaat. Door ondermaatse tonggetjes mee te nemen, haal je een streep door de kans dat ze uitgroeien tot volwassen exemplaren en zich kunnen voortplanten. Bedenk dat één geslachtrijpe tong van tussen de 24 en 27 cm al tussen de 100.000 en 150.000 eitjes kan afzetten en de soort al jaren zwaar wordt overbevist door de beroepsvisserij.

Zet die jonge sliptongetjes netjes terug.

TONG, FRANSE TONG EN DWERGTONG

Langs de Nederlandse kust komen drie soorten tong voor. De meest algemene is de gewone tong (*Solea solea*). Deze is donkerbruin op de rug en wit aan de onderkant is. De gewone tong kan het grootst worden. Het huidige Nederlandse hengselrecord staat op 56,2 cm bij een gewicht van 1.720 gram. Vervolgens hebben we de Franse tong (*Pegusa lascaris*), ook wel 'zandtong' genoemd. De Franse tong is opvallend lichtbruin gekleurd en wordt niet groter dan zo'n 30 cm. Tot slot komt ook de dwergtong (*Buglossidium luteum*) langs onze kust voor. Deze tongsoort is niet voor consumptie geschikt en wordt niet groter dan 15cm.

Tong

Franse tong

Dwergtong

te vinden. Onder het motto 'Cola smaakt prima, maar met een beetje Bacardi erin smaakt het nog beter', is ook een combi van zeepieren en zagers een aanrader. Twee tot drie kleine zeepieren plus een zagertje op de haak is geen overbodige luxe. Zo duurt het toch minimaal 10-15 minuten alvorens de haak kaal is en kan een tong net genoeg tijd hebben om ons aas nog redelijk heelhuids aan te treffen.

ONDERLIJNEN

Kort samengevat zijn er drie geschikte lijnmontages voor de tongvisserij. Allereerst de eenvoudige basispaternoster met drie rode bezemafhouders van 15 cm en (eventueel rode) haaklijn met haak no. 6 of max. 4 – de tong heeft een klein bekje dus (te) grote haken zijn uit den boze. In de regel heeft iedere hengelsportwinkel deze paternosters in het assortiment en anders zijn ze vrij eenvoudig zelf te knopen. Bij de tweede onderlijn zijn de drie haaklijnen allemaal rechtstreeks op het dikkere hoofdgedeelte van de onderlijn gemonteerd. Je krijgt dan het effect van zwevende lijnen of dwarrellijnen. Aast de tong echt ver uit de kant, dan kies ik voor een 'ver-werp-systeem' met twee haken. Ook bij deze montage heb je weer van die zwevende lijnen, maar dan met de haken achter aasclips vastgezet voor meer aerodynamisch werpen. Deze onderlijn komt ook aan bod in de Visblad TV-video op www.hetvisblad.nl.

TOETERS EN BELLEN

Voor alle drie de genoemde montages geldt dat het zinvol kan zijn om de haaklijnen wat extra op te fleuren met 'attractors'. Denk bijvoorbeeld

aan 'sequins' (kleine blinkertjes) of rode of 'glow in the dark' kralen. Hoewel de tong hoofdzakelijk op geur aast, is zijn nieuwsgierigheid namelijk zeker wel eens op te wek-

ken door gebruik te maken van extra toeters en bellen die onder water extra de aandacht trekken. Probeer zelf maar eens uit wat het beste werkt en wat jouw vertrouwen heeft.

ZEEVISMONTAGES

Ga naar www.vissendoetjezo.nl > 'zeevissen vanaf de kant' voor uitleg over de belangrijkste zeevismontages.